

Mottagare: Miljödepartementet

Svar på remiss: Länsstyrelsen Uppsala läns rapport Underlag om lokal och regional klimatomställning inför den kommande klimatpolitiska handlings- planen

(Miljödepartementets diarienummer M2022/01830)

Länsstyrelsen i Jönköpings län yttrar sig över Länsstyrelsen Uppsala läns rapport Underlag om lokal och regional klimatomställning inför den kommande klimatpolitiska handlingsplanen. Rapporten är ett underlag inför den kommande klimatpolitiska handlingsplanen (2023–2026). Samtidigt med denna remiss remitteras också, till samma remissinstanser, förslag om transportsektorns klimatomställning från Trafikanalys samt förslag om näringslivets klimatomställning från Tillväxtanalys.

Sammanfattning och övergripande synpunkter

Med mål satta i regionala energi- och klimatstrategier med tillhörande åtgärdsprogram, arbetar länsstyrelserna som katalysatorer i det regionala energi- och klimatarbetet. Genom att genomföra utbildningsinsatser, driva forum för aktörssamverkan och driva utvecklingsprojekt stöttar vi kommuner och näringsliv i arbetet med att minska sina klimatpåverkande utsläpp och på så sätt bidra till att nationella och regionala energi- och klimatmål. kan nås.

Ett område där länsstyrelsernas samordnande roll är av särskild vikt just nu är energiförsörjningen och specifikt elförsörjningen, eftersom ett stabilt energisystem med god tillgång till eleffekt är en förutsättning för att påskynda klimatomställningen.

Länsstyrelsen anser generellt att utredningen har visat på nyckelområden där arbetet med lokal och regional omställning haltar. Vi vill framför allt trycka på vikten av att ha en tydlig målbild för vart vi är på väg och att en sådan målbild inte är belastad av de organisatoriska svagheter som utredningen pekar på. Målbilden måste inkludera social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet där Agenda 2030 är i fokus. Vidare bör målbilden vara översättningsbar från lokal- till riksnivå. Länsstyrelsen instämmer i

att alla förslagen behövs gemensamt och kompletterar varandra, främst förslagen om kommun/region/myndighetslyft.

Det är svårt för Länsstyrelsen att uttala sig om förslagen är tillräckliga i om. att politiken har förändrats jämfört med utredningens utgångsläge. Sannolikt behövs fler åtgärder för att leva upp till utredningens ambitionsnivå och att täcka det gap som finns mellan referensscenariot och klimatmålen. Länsstyrelsen kan därför inte uttala sig om huruvida förslagen är tillräckliga.

Länsstyrelsen kan vidare konstatera att mycket hänger på finansiering av de viktiga regionala utvecklingsuppdragen som presenteras. I sammanhanget är det också viktigt att ta hänsyn till hur SKR och kommunerna ställer sig till förslagen i relation till den förändrade politiska läget.

Länsstyrelsen är positiva till de myndighetslyft som föreslås och tycker att angreppssättet med nationellt kansli är bra. Vi vill dock skicka med att kompetensutvecklingsinsatserna bör fokusera på frågor som rör målstyrning, ledarskap och beteendevetenskap i allmänhet så att ökad genomförandeförmåga lokalt på kommunal nivå kan nås den vägen.

Synpunkter på betänkandets förslag

Länsstyrelsen har valt ut särskilda delar i utredningen och lämnar synpunkter på tre förslag.

Förslag 1: Nationell samordnare för Färdplan för kommuner och regioners klimatomställning

Länsstyrelsen ställer sig bakom förslagen i förslag 1. Ett förändringsarbete med färdplan kräver en djup enighet om bland annat målbild och vilka insatser som är lämpliga och erforderliga.

Länsstyrelsen ser positivt på utredningens slutsats att det är önskvärt med ett mer homogent arbete i kommunerna samt att det finns behov av ett organisatoriskt lyft i klimat- och energiarbetet. Utifrån våra erfarenheter i dialog med länets kommuner ser vi stor variation i förutsättningarna i kommunernas energi- och klimatarbete och man har kommit olika långt i integrering och genomförande. Det är även positivt att utredningen tar upp att det finns synergier med koordinering, mobilisering och samskapande utifrån alla tre hållbarhetsdimensioner.

Länsstyrelsen vill poängtera vikten av att klimat-och energiarbetet sätts in i ett större sammanhang, där både de sociala och ekonomiska perspektiven på lokal nivå ska vara inkluderade. Detta skapar samstämmighet och bidrar till ett mer effektivt ledningsarbete.

Vidare bör starkare incitament för kommunal medverkan än överenskommelser finnas med. Incitament kan vara statsbidrag och/eller villkor i det kommunala utjämningsystemet.

Förslag 2.1: Uppdrag till myndigheter om att utveckla samverkan för lokal och regional klimatomställning

Länsstyrelsen, som myndighet, har även en roll i genomförandet av förslag 2.1. Exempelvis så ser vi positivt på ökad myndighetssamverkan inom Miljömålsrådet, Elektrifieringsstrategin och genomförande av regionalfondsprogram.

Förslag 5: Förstärkt uppdrag till länsstyrelsen för att leda och koordinera energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå

Länsstyrelsen ställer sig bakom förslagen i förslag 5. Länsstyrelserna har genom åren blivit en viktig aktör i energi- och klimatarbetet på regional nivå. Det finns höga förväntningar, från bland annat kommuner och näringsliv, att fortsätta arbetet.

För att möjliggöra en långsiktighet i arbetet med att samordna och att utveckla vår förmåga att stödja och koordinera energi- och klimatarbetet på lokal och regional nivå är ett förstärkt uppdrag och ökad finansiering till länsstyrelserna är en avgörande grundförutsättning.

Länsstyrelsen vill även poängtera våra olika roller. Utöver samordning så är även Länsstyrelsen i viss mån en operativ aktör i energi- och klimatarbetet i länet där vi genomför länets klimat- och energistrategi. Många länsstyrelser genomför insatser och projekt, exempelvis inom förnybar energi och transporter. Länsstyrelsen identifierar en möjlig risk att det kan bli slagsida att fokus i uppdraget blir på samordning/uppföljning/rapportering.

Länsstyrelsen ser även framgent att vi har en operativ roll i genomförandet av länets klimat- och energistrategi i samverkan med kommuner, näringsliv och andra organisationer.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helena Jonsson med projektledare Jesper Agrelius som föredragande. I den slutliga handläggningen har även Johan Löwenadler Davidsson, Emma Willaredt och Catarina Kristensson deltagit.

